JIZZAX VILOYATIDAGI KORXONA VA TASHKILOTLAR DEMOGRAFIYASI BO‘YICHA MA’LUMOT

2020- yil 1- iyun holatiga ko‘ra

(fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari)

O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2012- yil 25- sentabrdagi “Korxonalar va tashkilotlarning yagona davlat registri to‘g‘risidagi Nizomni tasdiqlash haqida”gi 274-son qaroriga muvofiq korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri bazasi yuritiladi.

Mamlakatimizda oxirgi yillarda tadbirkorlik subyektlariga ko‘rsatilayotgan e’tibor

Tadbirkorlik subyektlari iqtisodiyotni rivojlantirish, aholi bandligi va daromadlarini oshirishda muhim omildir. Ushbu soha vakillarini har tomonlama qo‘llab-quvvatlash maqsadida, oxirgi yillarda Prezidentimizning ko‘plab farmon va qarorlari qabul qilindi.

Jumladan, tadbirkorlik faoliyatini davlat ro‘yxatidan o‘tkazish, turli ruxsatnomalar olish va boshqa ko‘plab xizmatlar tartib-qoidalari soddalashtirildi. Bu borada qulaylik yaratish uchun Davlat xizmatlari agentligi va uning joylardagi markazlari tashkil etildi. Tadbirkorlik subyektlarining huquqlari va qonuniy manfaatlarini himoya qilish bo‘yicha vakil (Biznes-ombudsman) devoni tashkil qilindi.

Barcha hududlarda tadbirkorlar murojaatlarini qabul qilib, hal etishga ko‘maklashadigan Bosh vazir qabulxonalari tashkil etildi. Vazirlar Mahkamasi huzurida Tadbirkorlik faoliyatini rivojlantirishni qo‘llab-quvvatlash davlat jamg‘armasi faoliyati yo‘lga qo‘yildi. Tijorat banklari tomonidan tadbirkorlarga ajratilayotgan kreditlar hajmi oshdi.

Oxirgi yillarda hukumatimiz tomonidan tadbirkorlik subyektlarining faoliyatini yanada rivojlantirish va barqaror faoliyat ko‘rsatishini ta’minlash maqsadida yaratib berilayotgan shart-sharoitlar va qulayliklar natijasida faoliyat ko‘rsatayotgan hamda yangi tashkil etilayotgan korxona va tashkilotlar soni yildan-yilga sezilarli ravishda oshib bormoqda.

Korxona va tashkilotlar to‘g‘risidagi mazkur ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi huzuridagi Davlat xizmatlari agentligi ma’lumotlar bazasi asosida, 2020- yil 1- iyun holatiga ko‘ra (fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz) shakllantirildi.

Ro‘yxatdan o‘tgan korxona va tashkilotlar soni

(1- iyun holatiga ko‘ra, birlikda)

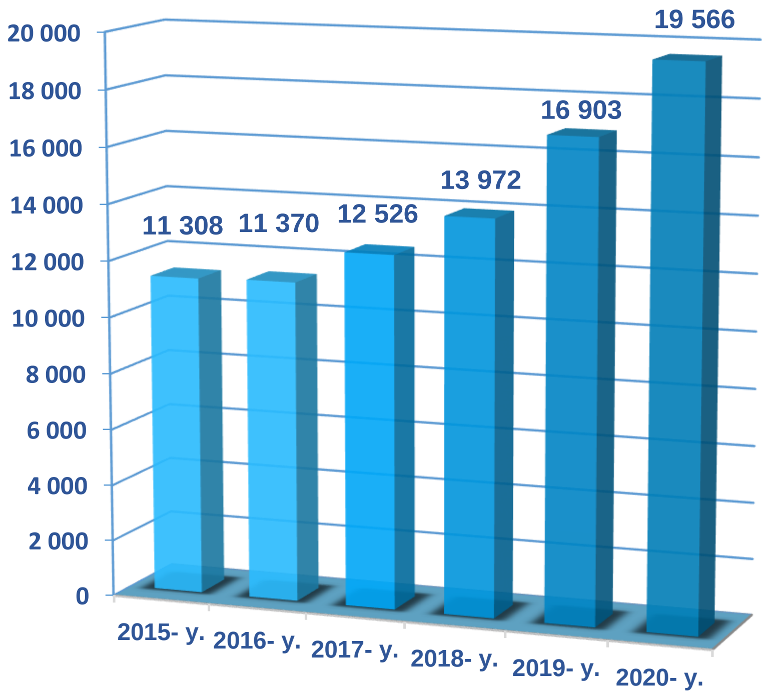

Mamlakatimizda qulay ishbilarmonlik muhitini yaratish va tadbirkorlikni jadal rivojlantirish borasida qator ijobiy o‘zgarishlar amalga oshirilmoqda. O‘z o‘rnida, tadbirkorlik subyektlarini davlat ro‘yxatidan o‘tkazish va hisobga qo‘yish borasida ham qonunchilikda muhim qarorlar qabul qilinib, davlat ro‘yxatidan o‘tkazish va hisobga qo‘yishni avtomatlashtirilgan tizimi bosqichma-bosqich ishlab chiqilib, amaliyotga tatbiq qilinmoqda. Bu esa aholi hamda xorijiy investorlarning o‘z shaxsiy biznesini yo‘lga qo‘yish va rivojlantirish uchun muhim omil bo‘lib xizmat qilmoqda.

Korxona va tashkilotlar soni

(2020- yil 1- iyun holatiga ko‘ra, birlikda)

Ro‘yxatdan o‘tgan korxonalar	**19 566** **115,8 %**
Faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar	**18 635** **115,3 %**
YANGI **Yangi tashkil etilgan korxonalar** ***(2020-yilda)***	**1 609** **75,1 %**

Yuridik shaxs:

Yuritishida yoki operativ boshqaruvida alohida mol-mulkka ega bo‘lgan hamda o‘z majburiyatlari yuzasidan ushbu mol-mulk bilan javob beradigan, o‘z nomidan mulkiy yoki shaxsiy nomulkiy huquqlarga ega bo‘la oladigan va ularni amalga oshira oladigan, majburiyatlarni bajara oladigan, sudda da’vogar va javobgar bo‘la oladigan tashkilot **yuridik shaxs** hisoblanadi.

Ro‘yxatdan o‘tgan tijorat korxonalari soni

(tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha 2020- yil 1- iyun holatiga ko‘ra, birlikda)

10 217

Mas’uliyati cheklangan jamiyat

956

Oilaviy korxona

144

Unitar korxona

4 684

Xususiy korxona

20

Aksiyadorlik jamiyati

273

Boshqalar

Mas’uliyati cheklangan jamiyat
birlik

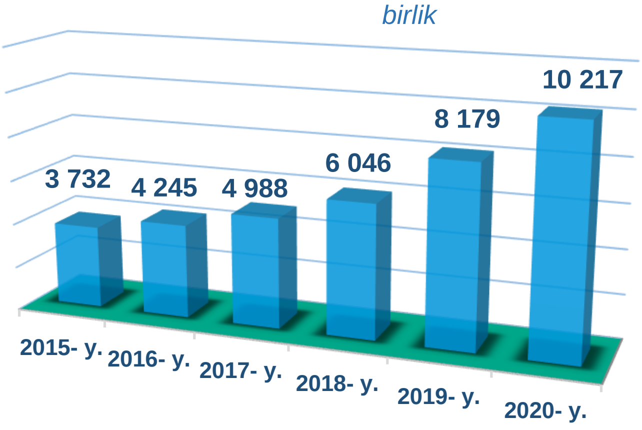

Xususiy korxona
birlik

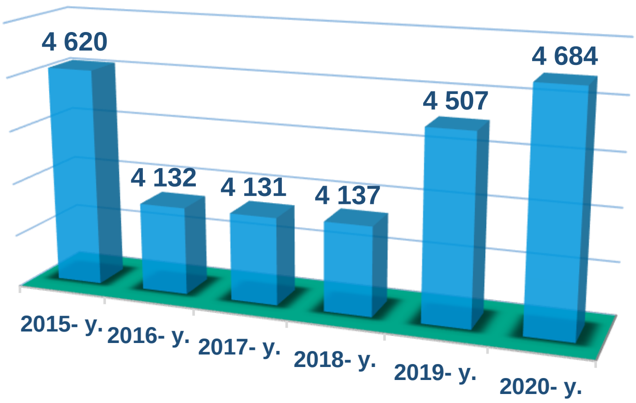

Mas’uliyati cheklangan jamiyat

Bir yoki bir necha shaxs tomonidan ta’sis etilgan, ustav fondi (ustav kapitali) ta’sis hujjatlari bilan belgilangan miqdorda ulushlarga bo‘lingan xo‘jalik jamiyati mas’uliyati cheklangan jamiyat deb hisoblanadi. Mas’uliyati cheklangan jamiyatning ishtirokchilari uning majburiyatlari bo‘yicha javobgar bo‘lmaydilar va jamiyat faoliyati bilan bog‘liq zararlar uchun o‘zlari qo‘shgan hissalar qiymati doirasida javobgar bo‘ladilar.

Mas’uliyati cheklangan jamiyatning o‘z hissasini to‘la qo‘shmagan, ishtirokchilari jamiyat majburiyatlari bo‘yicha har bir ishtirokchi hissasining to‘lanmagan qismining qiymati doirasida solidar javobgar bo‘ladilar.

Faoliyat koʻrsatayotgan tijorat korxonalari soni

(tashkiliy-huquqiy shakli boʻyicha 2020- yil 1- iyun holatiga koʻra, birlikda)

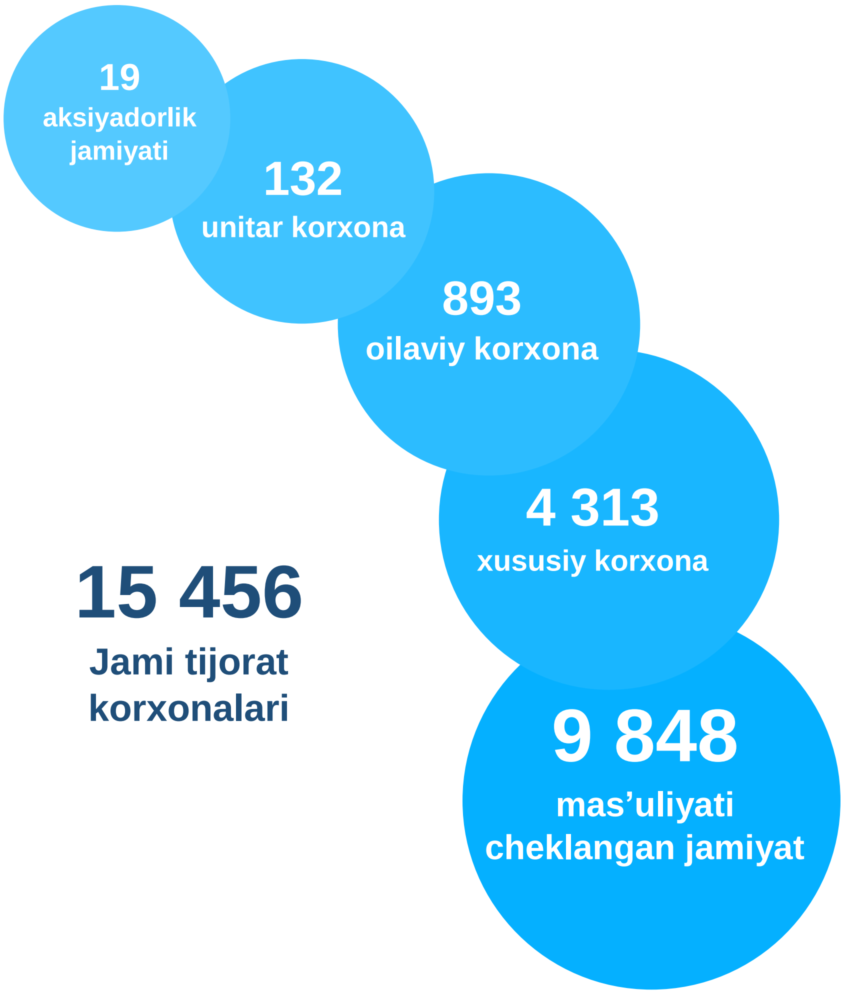

Aksiyadorlik jamiyati:

Ustav fondi muayyan aksiyalar soniga boʻlingan jamiyat – aksiyadorlik jamiyati hisoblanadi; – aksiyadorlik jamiyatining ishtirokchilari (aksiyadorlar) uning majburiyatlari boʻyicha javob bermaydilar va jamiyat faoliyati bilan bogʻliq zarar uchun oʻzlariga qarashli aksiyalar qiymati doirasida javobgar boʻladilar.

Aksiyalar haqini batamom toʻlamagan aksiyadorlar, aksiyadorlik jamiyatining majburiyatlari boʻyicha, oʻzlariga qarashli aksiyalar qiymatining toʻlanmagan qismi doirasida solidar javobgar boʻladilar.

Aksiyadorlik jamiyatining firma nomida, jamiyatning nomi hamda bu jamiyat aksiyadorlik jamiyati ekanligi oʻz ifodasini topishi kerak.

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni

(yanvar-may oylarida, birlikda)

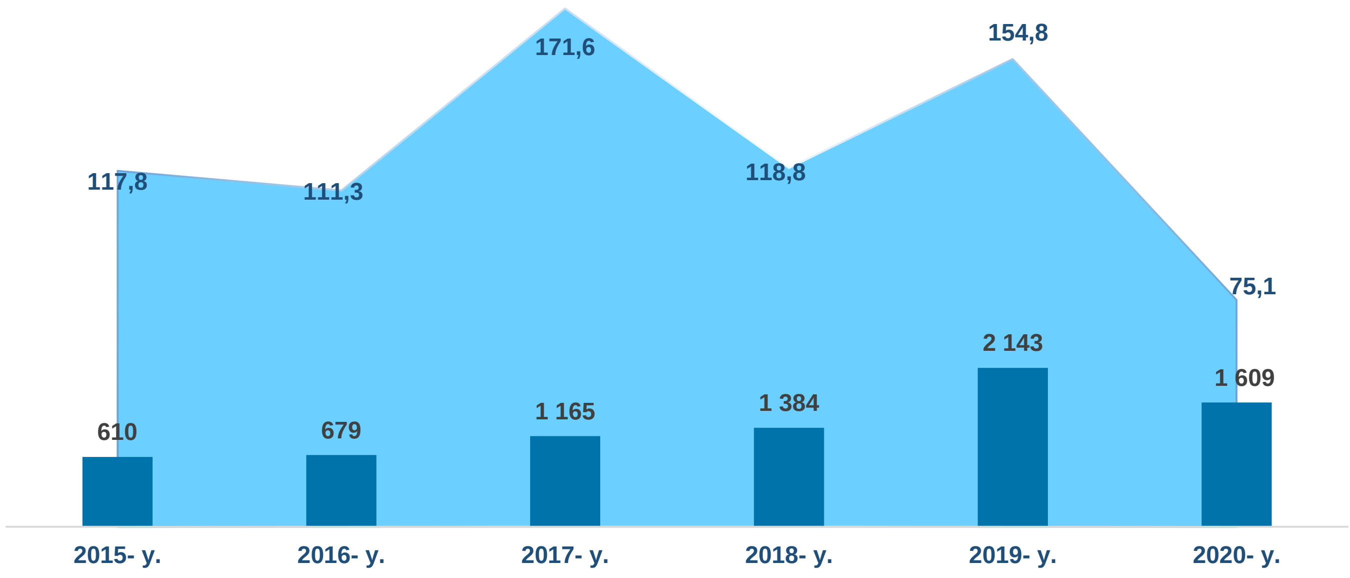

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni

(iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha, yanvar-may oylarida)

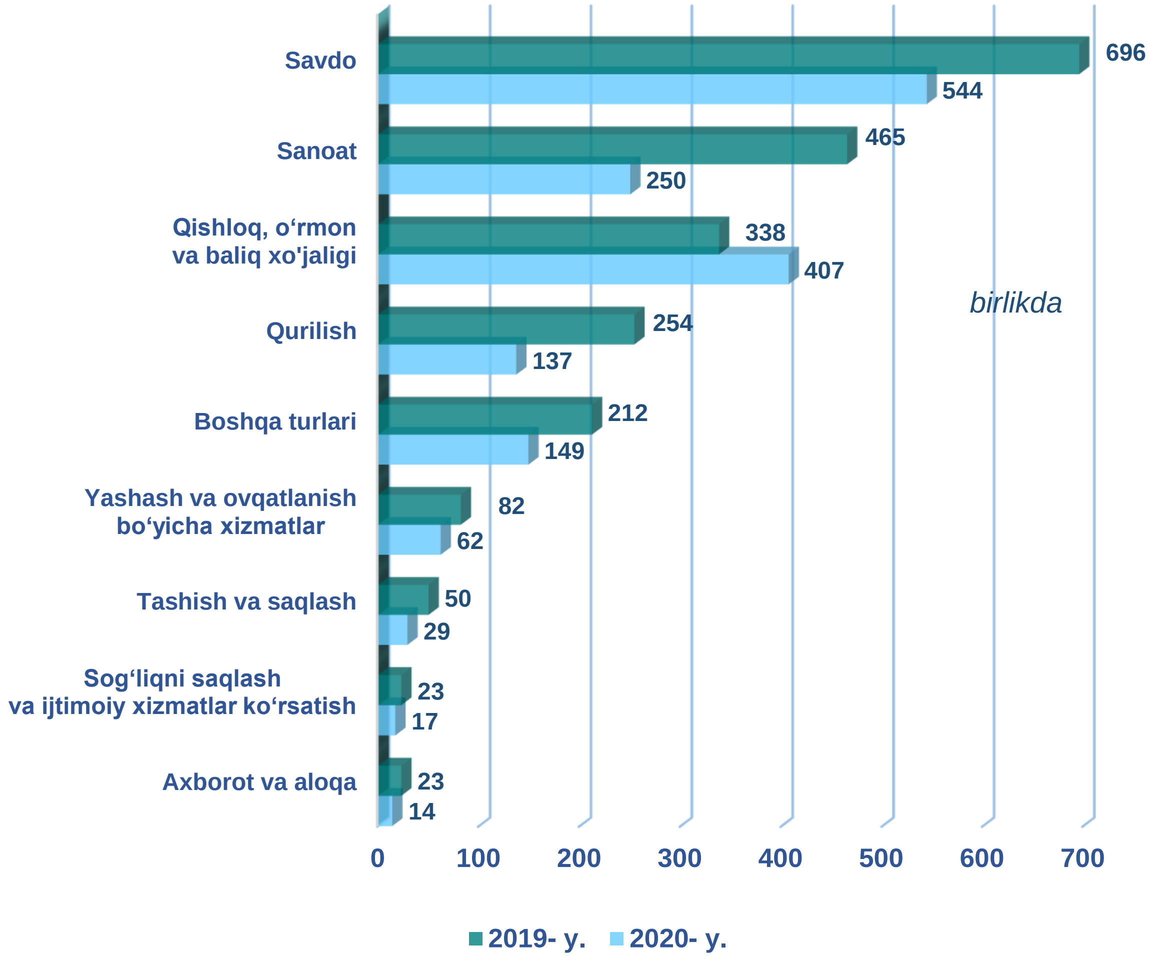

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlarning tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha tarkibi

(2020- yil yanvar-may oylarida, umumiy sonidagi ulushi)

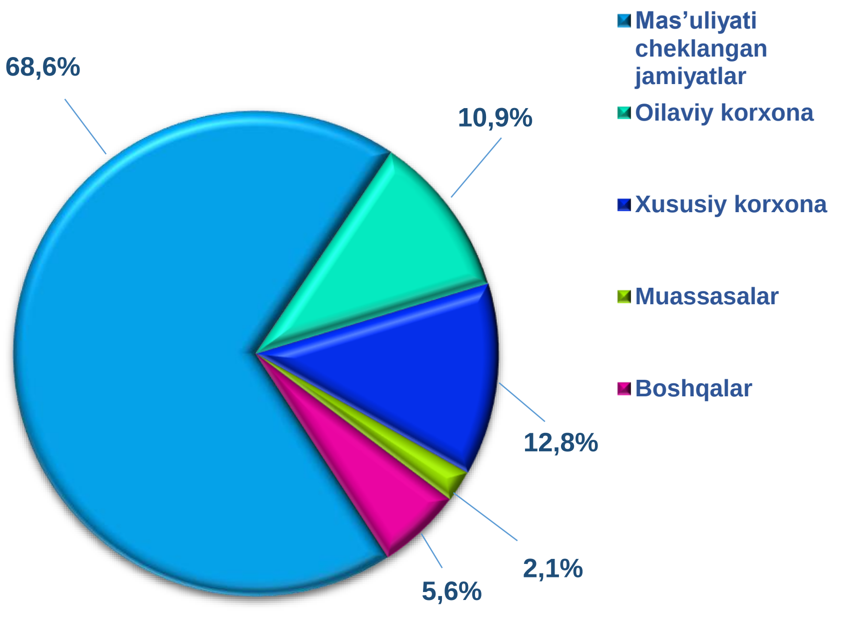

2020- yilning yanvar-may oylarida 1 609 tadan ortiq korxona va tashkilotlar yangi tashkil etildi. Shundan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar – 1 103 ta, xususiy korxonalar – 206 ta, oilaviy korxonalar – 175 ta, muassasalar – 34 ta va boshqalar – 91 tani tashkil etdi.

Qishloq, oʻrmon va baliq xoʻjaligida faoliyat koʻrsatayotgan korxona va tashkilotlar

(2020- yil 1- iyun holatiga koʻra, birlikda)

Jami faoliyat koʻrsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni oʻtgan yilning shu davriga nisbatan 20,1 foizga oshdi

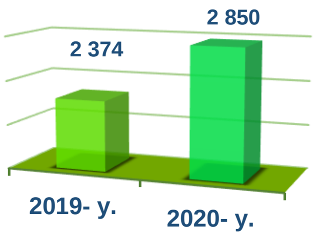

Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

20,2 foizga oshdi

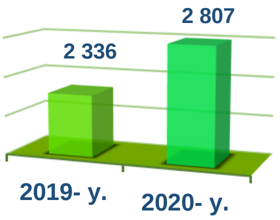

Mikrofirmalar

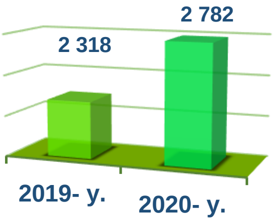

Kichik korxonalar

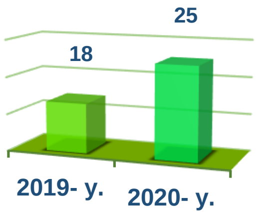

Mas'uliyati cheklangan jamiyatlar

27,5 foizga oshdi

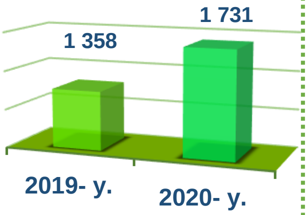

Oilaviy korxonalar

23,0 foizga oshdi

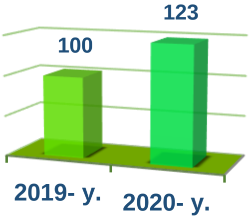

Faoliyat koʻrsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni

Oʻtgan yilga nisbatan 16,0 foizga oshdi

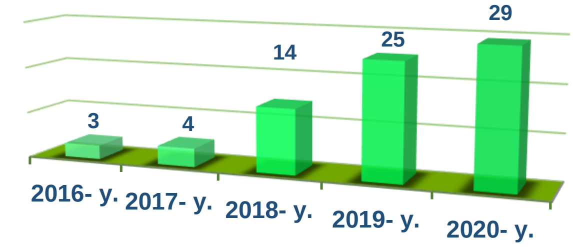

Xususiy korxonalar

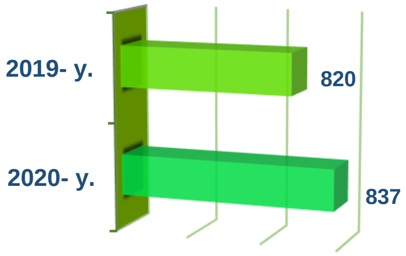

2,1 foizga oshdi

Sanoat yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(2020- yil 1- iyun holatiga ko‘ra, birlikda)

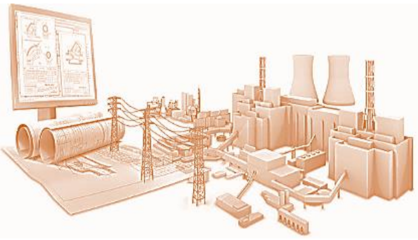

Jami faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni o‘tgan yilning shu davriga nisbatan **12,8** *foizga oshdi*

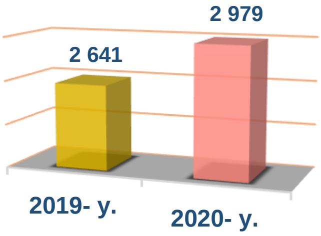

Kichik tadbirkorlik subyektlari

12,4
foizga oshdi

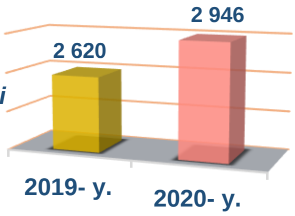

Mikrofirmalar

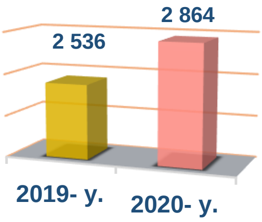

Kichik korxonalar

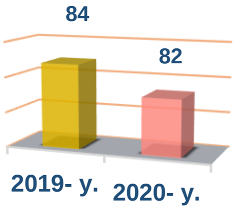

Mas’uliyati cheklangan jamiyatlar

15,5
foizga oshdi

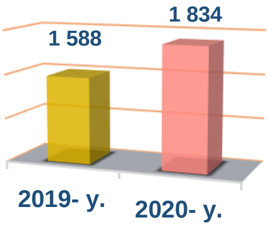

Oilaviy korxonalar

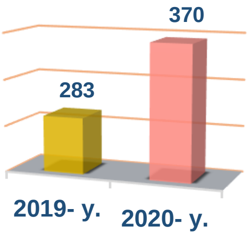

30,7
foizga oshdi

Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni

O‘tgan yilga nisbatan **23,8** *foizga oshdi*

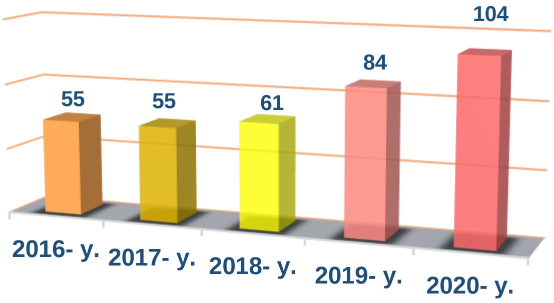

Xususiy korxonalar

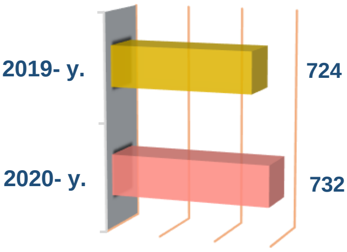

1,1
foizga oshdi

Qurilish faoliyati bilan shug‘ullanayotgan korxona va tashkilotlar soni

(1- iyun holatiga ko‘ra, birlikda)

Jami faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 23,6 foizga oshdi

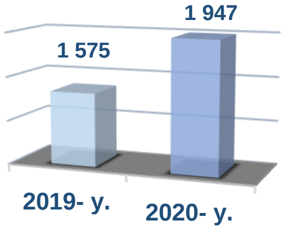

Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

25,3
foizga oshdi

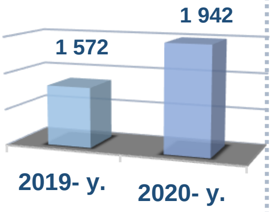

Mikrofirmalar

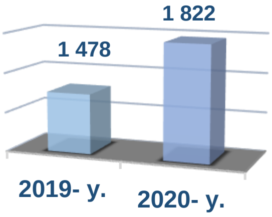

Kichik korxonalar

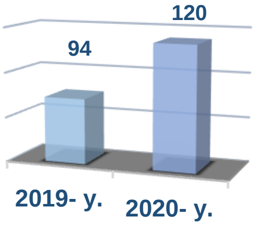

Mas’uliyati cheklangan jamiyatlar

31,2
foizga oshdi

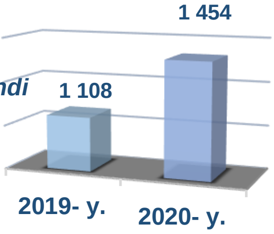

Oilaviy korxonalar

66,7
foizga oshdi

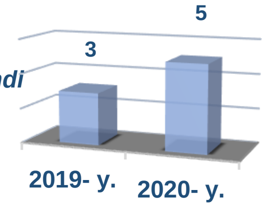

Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni

O‘tgan yilga nisbatan foizlar oshmadi

Xususiy korxonalar

5,2
foizga oshdi

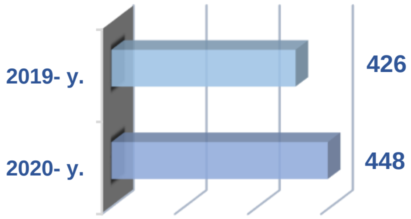

Savdo sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(1- iyun holatiga ko‘ra, birlikda)

Jami faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 25,9 foizga oshdi

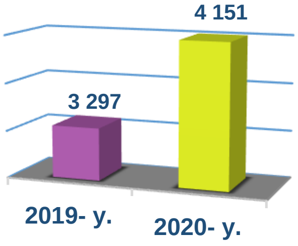

Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

25,9
foizga oshdi

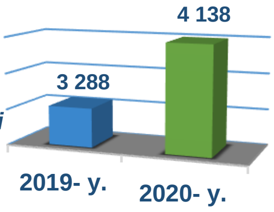

Mikrofirmalar

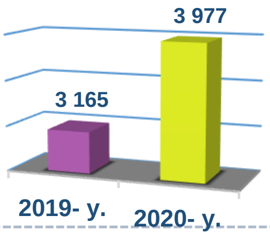

Kichik korxonalar

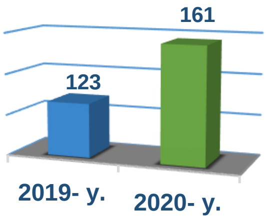

Mas’uliyati cheklangan jamiyatlar

33,2
foizga oshdi

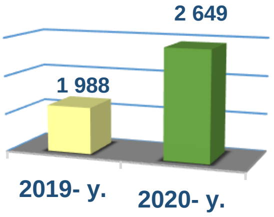

Oilaviy korxonalar

2,2
martaga oshdi

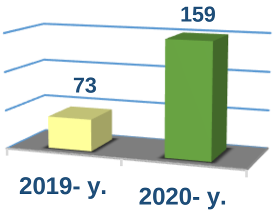

Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni

O‘tgan yilga nisbatan 40,0 foizga oshdi

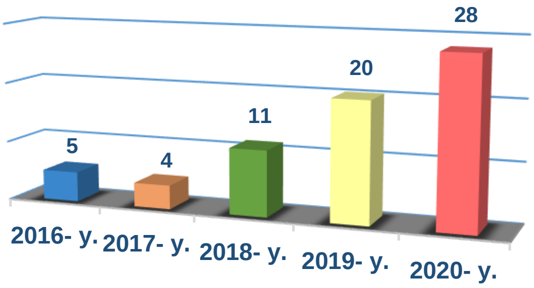

Xususiy korxonalar

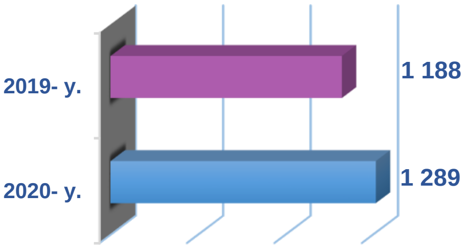

8,5
foizga oshdi

Oilaviy korxonalar soni

(1- iyun holatiga ko‘ra, birlikda)

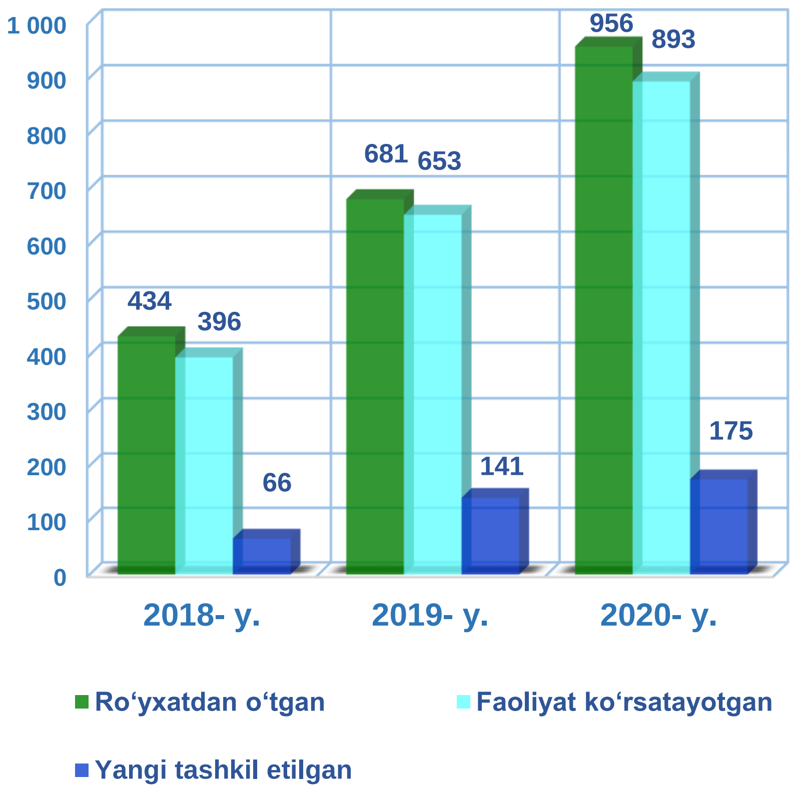

Tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha ro‘yxatdan o‘tgan oilaviy korxonalar soni 2020- yilning 1- iyun holatiga ko‘ra, 956 tani tashkil etib, bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 275 taga yoki 40,4 % ga oshganligini ko‘rish mumkin.

Faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar soni 893 tani tashkil etib, bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 240 taga yoki 36,8 % ga oshganligini ko‘rish mumkin.

2020- yil yanvar-may oylarida yangi tashkil etilgan oilaviy korxonalar soni 175 tani tashkil etib, bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 34 taga yoki 24,1 % ga oshganligini ko‘rish mumkin.

Mas’uliyati cheklangan jamiyatlar soni

(1- iyun holatiga ko‘ra, birlikda)

Tashkiliy huquqiy shakli bo‘yicha ro‘yxatdan o‘tgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar soni 2020- yilning 1- iyun holatiga ko‘ra 10 217 tani tashkil etib, bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 2 038 taga yoki 124,9 % ga oshganligini ko‘rish mumkin.

Faoliyat ko‘rsatayotgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar soni 9 848 tani tashkil etib, bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 1 938 taga yoki 124,5 % ga oshganligini ko‘rish mumkin.

2020- yil yanvar-may oylarida yangi tashkil etilgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar soni 1 103 tani tashkil etib, bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 317 taga yoki 22,3 % ga kamayganligini ko‘rish mumkin.

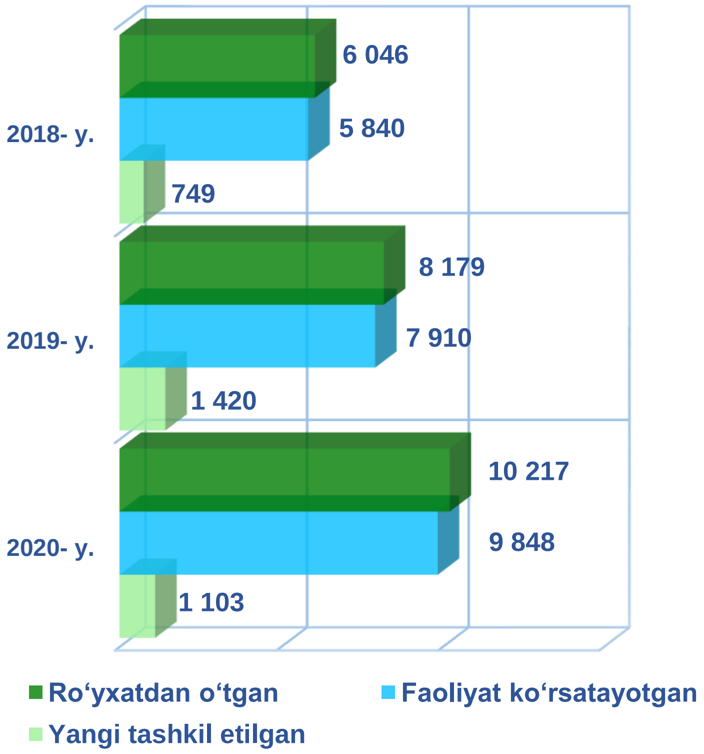

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar soni

(2020- yil 1- iyun holatiga ko‘ra, birlikda)

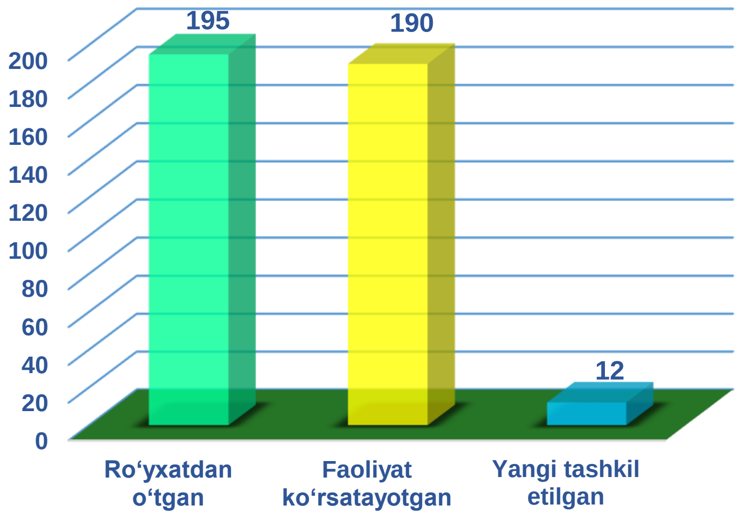

Ro‘yxatdan o‘tgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar soni 2020- yil 1-iyun holatiga ko‘ra 195 tani tashkil etib, ulardan 190 tasi yoki 97,4 % faoliyat ko‘rsatmoqda. Bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning shu davriga nisbatan olganda 39 taga yoki 25,0 % ga oshganligini ko‘rish mumkin.

2020- yil yanvar-may oylarida Jizzax viloyatida 12 ta xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar yangi tashkil etildi.

Ro‘yxatdan o‘tgan korxona va tashkilotlarning hududlar bo‘yicha soni

(2020- yil 1- iyun holatiga ko‘ra, birlikda)

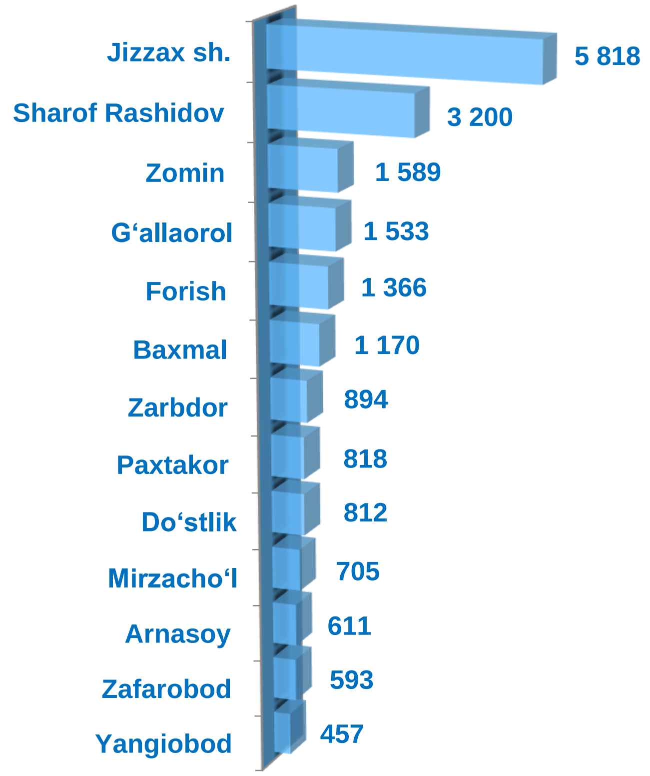

2020- yil 1- iyun holatiga ko‘ra ro‘yxatdan o‘tgan korxona va tashkilotlar hududlar kesimida taqsimlanganda, Jizzax shahri (29,7 %), Sharof Rashidov (16,4 %), Zomin (8,1 %), G‘allaorol (7,8 %), Forish (7,0 %), Baxmal (6,0 %), Zarbdor (4,6 %), Paxtakor (4,2 %), Do‘stlik (4,2 %), Mirzacho‘l (3,6 %), Arnasoy (3,1 %), Zafarobod (3,0 %) va Yangiobod (2,3 %) tumanlari hissalariga to’g’ri keladi.

Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

(2020- yil 1- iyun holatiga ko‘ra, birlikda)

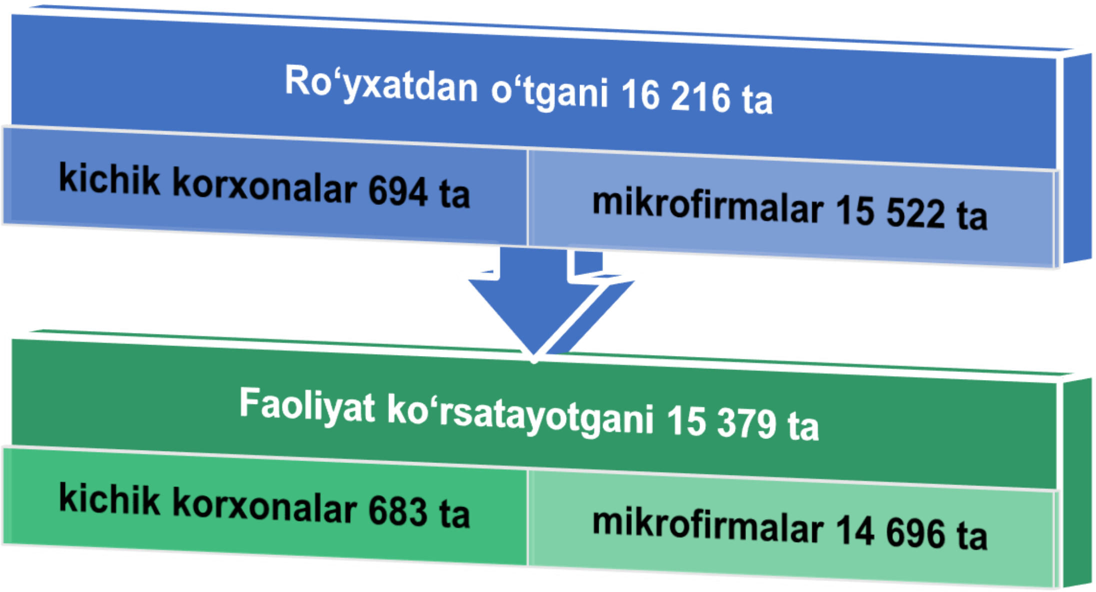

Faoliyat ko‘rsatayotgan kichik korxona va mikrofirmalar soni

(iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha 1- iyun holatiga ko‘ra, birlikda)

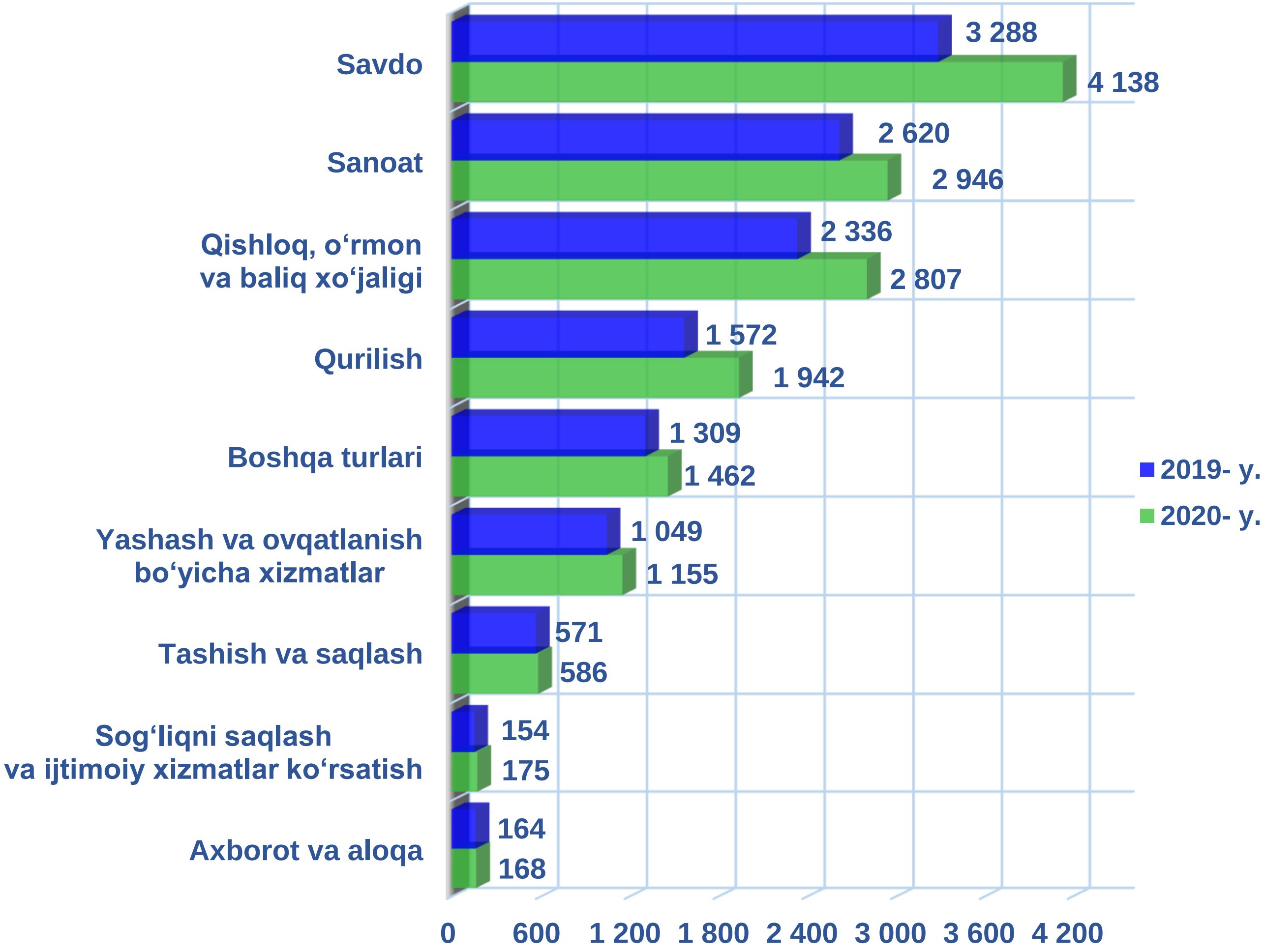

Xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar soni

(1- iyun holatiga ko‘ra, birlikda)

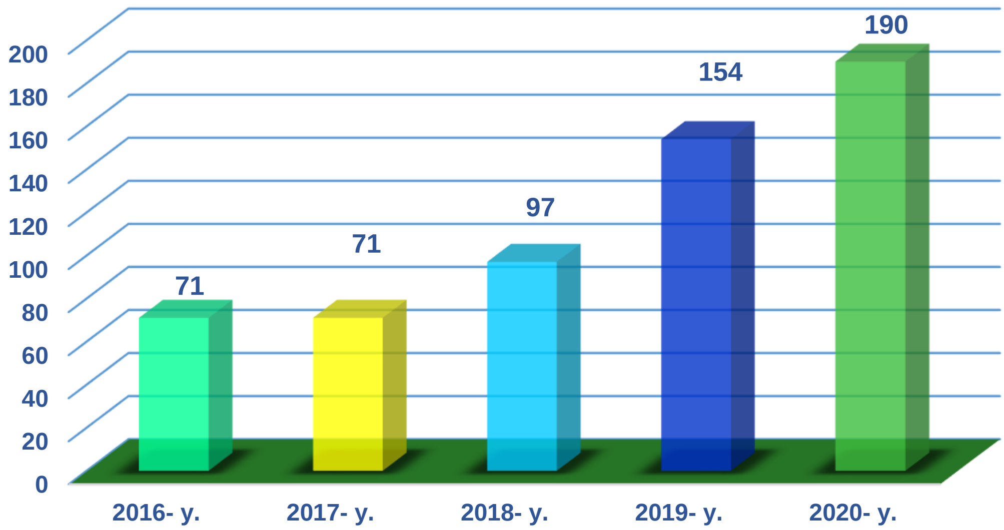

Xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalarning iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha soni

(1- iyun holatiga ko‘ra, birlikda)

	2016- yil	2017- yil	2018- yil	2019- yil	2020- yil
Jami	**71**	**71**	**97**	**154**	**190**
shu jumladan:					
Qishloq, o‘rmon va baliq xo‘jaligi	3	4	14	25	29
Sanoat	55	55	61	84	104
Qurilish	3	2	3	8	8
Savdo	5	4	11	20	28
Tashish va saqlash	2	3	3	4	4
Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar	-	-	-	5	4
Axborot va aloqa	1	1	1	3	3
Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish	-	-	-	-	1
Boshqa turlar	2	2	4	5	9

Faoliyat ko‘rsatayotgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar soni

(1- iyun holatiga ko‘ra, birlikda)

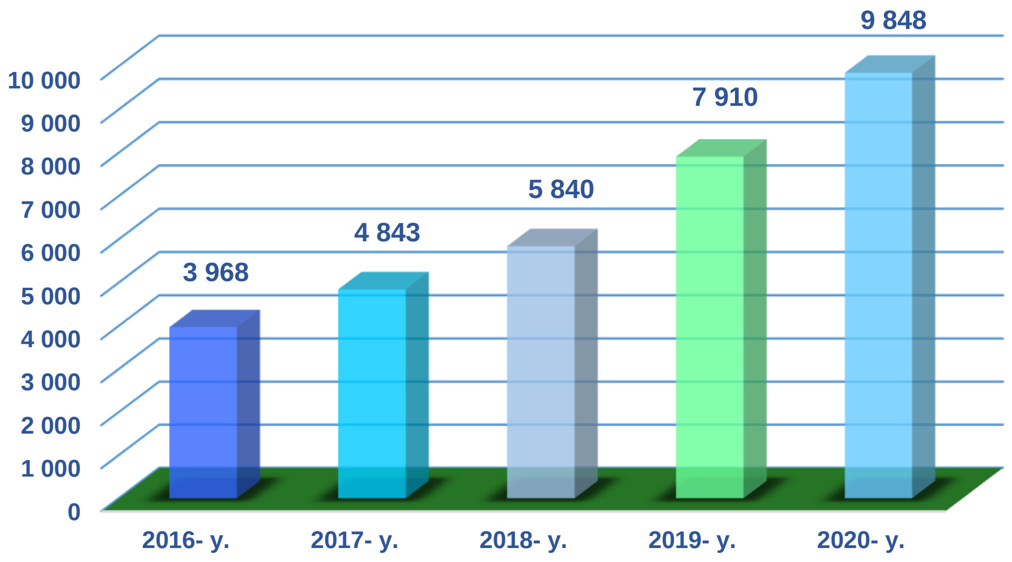

Faoliyat ko‘rsatayotgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlarning iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha soni

(1- iyun holatiga ko‘ra, birlikda)

	2016- yil	2017- yil	2018- yil	2019- yil	2020- yil
Jami	**3 968**	**4 843**	**5 840**	**7 910**	**9 848**
shu jumladan:					
Qishloq, o‘rmon va baliq xo‘jaligi	507	767	1 056	1 358	1 731
Sanoat	757	967	1 182	1 588	1 834
Qurilish	575	698	798	1 108	1 454
Savdo	977	1 141	1 361	1 988	2 649
Tashish va saqlash	236	298	334	419	462
Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar	230	304	373	452	554
Axborot va aloqa	41	53	57	80	93
Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish	40	56	78	107	129
Boshqa turlar	605	559	601	810	942

Faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar soni

(1- iyun holatiga ko‘ra, birlikda)

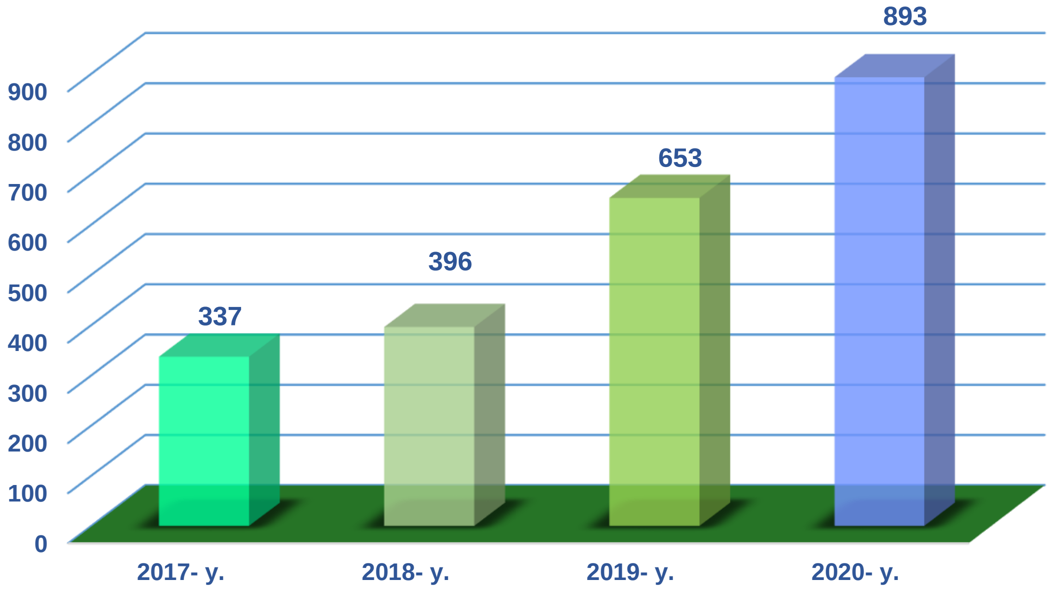

Faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalarning iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha soni

(1- iyun holatiga ko‘ra, birlikda)

	2017- yil	2018- yil	2019- yil	2020- yil
Jami	**337**	**396**	**653**	**893**
shu jumladan:				
Qishloq, o‘rmon va baliq xo‘jaligi	69	66	100	123
Sanoat	106	157	283	370
Qurilish	4	3	3	5
Savdo	33	35	73	159
Tashish va saqlash	2	-	1	1
Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar	98	110	142	171
Axborot va aloqa	4	3	3	2
Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish	-	-	1	3
Boshqa turlar	21	22	47	59

Xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalarning davlatlar kesimida soni

(2020- yil 1- iyun holatiga ko‘ra, birlikda)

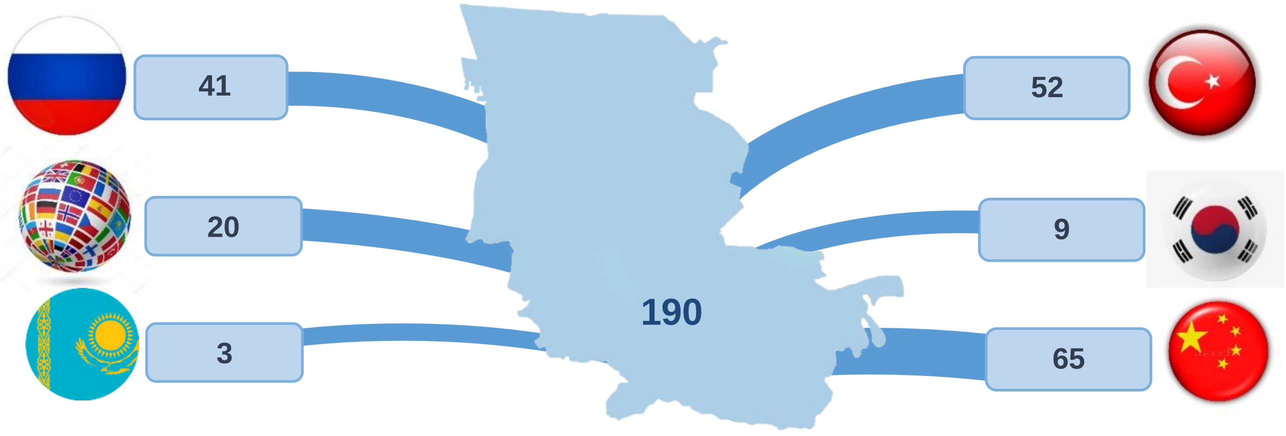

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlarning hududlar bo‘yicha soni

(2020- yil yanvar-may oylarida, birlikda)

2020- yil yanvar-may oylarida yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar hududlar kesimida taqsimlanganda, ularning soni Jizzax shahrida (18,4 %), Sharof Rashidov (14,0 %), G‘allaorol (9,3 %), Forish (8,6 %), Baxmal (8,3 %), Zomin (7,6 %), Do‘stlik (6,5 %), Zarbdor (6,2 %), Paxtakor (5,3 %), Zafarobod (4,7 %), Mirzacho‘l (4,0 %), Yangiobod (3,8 %) va Arnasoy (3,3 %) tumanlari ulushiga ega.

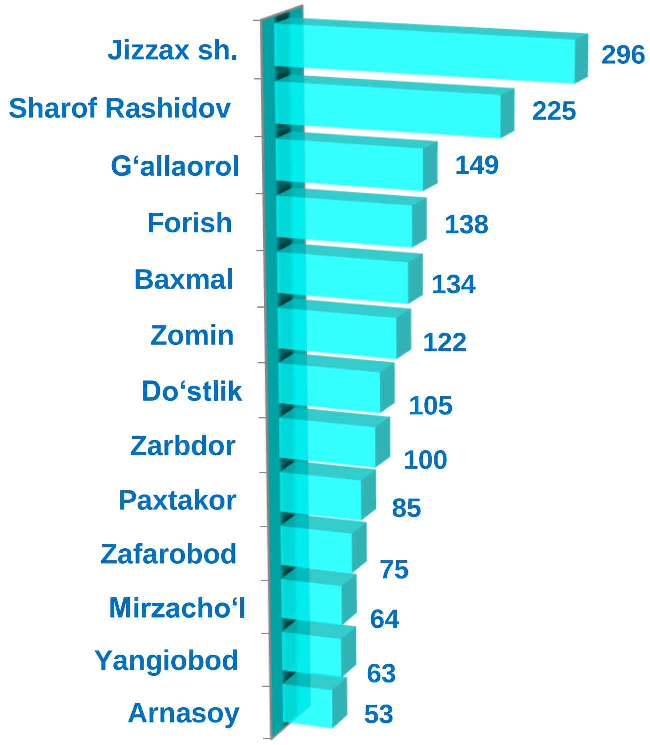

Hududlar kesimida xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar soni

(2020- yil 1- iyun holatiga ko‘ra, birlikda)

	Jami	*shundan:*	
		qo‘shma korxona	xorijiy korxona
Jizzax viloyati	**190**	**121**	**69**
Jizzax shahri	**69**	50	19
tumanlar:			
Arnasoy	**8**	6	2
Baxmal	**8**	5	3
G‘allaorol	**16**	10	6
Sharof Rashidov	**17**	9	8
Do‘stlik	**3**	1	2
Zomin	**15**	9	6
Zarbdor	**2**	1	1
Zafarobod	**8**	2	6
Mirzacho‘l	**2**	-	2
Paxtakor	**9**	8	1
Forish	**22**	16	6
Yangiobod	**11**	4	7

Xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalarning asosiy qismi Jizzax shahrida 69 ta (umumiy miqdoridagi ulushi 36,3 %), Forish 22 ta (11,6 %), Sharof Rashidov 17 tani (8,9 %), G‘allaorol tumanlarida 16 ta (8,4 %) nisbatan kamlari Zarbdor 2 ta (1,1 %), Mirzacho‘l 2 ta (1,1 %), Do‘stlik 3 ta (1,6 %), Arnasoy 8 tani (4,2 %) hamda Zafarobod tumanlarida 8 tani (4,2 %) tashkil etadi.

Statistik ko‘rsatkichlarga izohlar

Korxonalar va tashkilotlarning yagona davlat registri – axborot-ma’lumotnoma tusidagi, vaqti-vaqti bilan yangilab boriladigan ma’lumotlardan iborat bo‘lgan avtomatlashtirilgan tizim hisoblanadi hamda yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxona va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikatsiyalashtirishni ta’minlaydi.

Ro‘yxatga olingan korxona va tashkilotlar – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reestrida mavjud bo‘lgan yuridik shaxslar (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashqari).

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda davlat statistika organlariga moliya-xo‘jalik faoliyatini amalga oshirmayotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to‘g‘risidagi ma’lumot kelib tushmagan yuridik shaxslar.

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda yuridik shaxslarning davlat reestriga yangidan kiritilgan yuridik shaxslar.

Kichik korxona va mikrofirmalar – O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016- yil 24- avgustdagi “Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o‘tish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi 275-sonli qarorining 1-ilovasiga muvofiq kichik tadbirkorlik subyektlariga ajratiladi.

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri

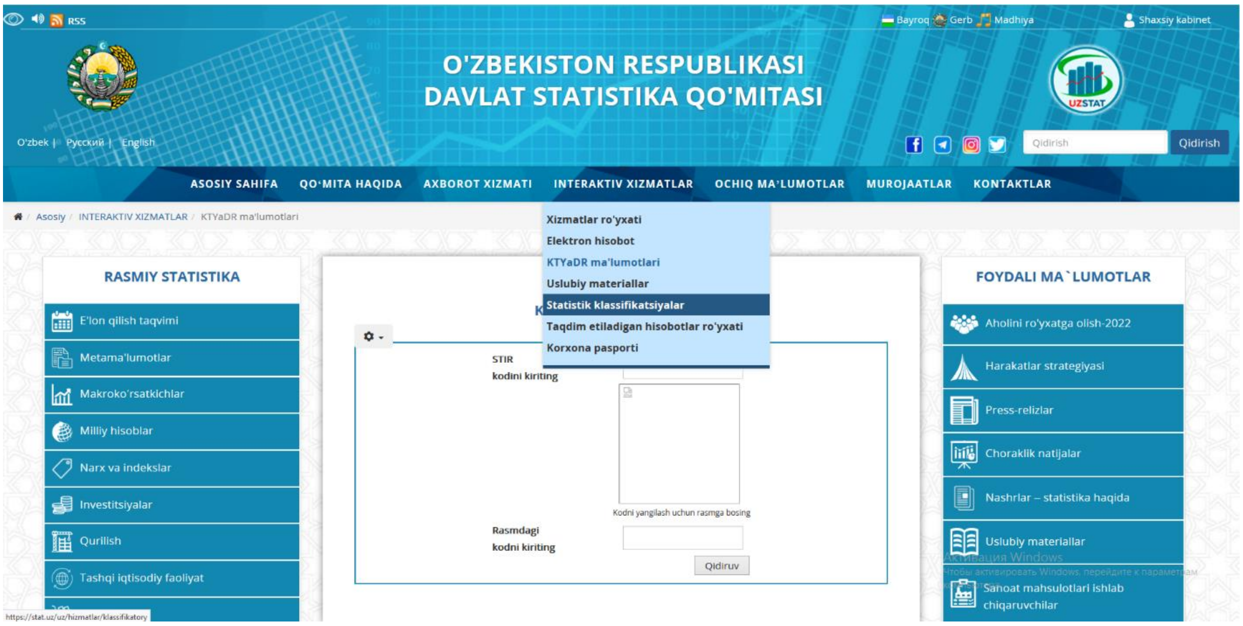

Tashqi foydalanuvchilar, bevosita Davlat statistika qo‘mitasining **www.stat.uz** va Jizzax viloyati statistika boshqarmasining **www.jizzaxstat.uz** rasmiy saytida real vaqt rejimida, so‘ralayotgan yuridik shaxsning (STIR) kodini kiritib, axborotlarni bepul olishlari mumkinligi belgilab qo‘yilgan.

Jizzax viloyati statistika boshqarmasi
Statistik registrlarni yuritish bo‘limi
Tel.: 72 221-51-24